

منابع و مراجع

- آصف فکرت، محمد، ۱۳۷۳، «در پرتو قرآن / احسن القصص»، مشکوة، ش ۴۵، ص ۳۴-۵۱.
- آموزگار، زاله و احمد تفضلی، ۱۳۸۲، *زبان بهلوی (ادبیات و دستور آن)*، تهران.
- ابوالقاسمی، محسن، ۱۳۷۴، *ریشه‌شناسی (اتیمولوژی)*، تهران.
- همو، ۱۳۷۷، *دستور تاریخی مختصر زبان فارسی*، تهران.
- همو، ۱۳۸۴، *تاریخ زبان فارسی*، تهران.
- همو، ۱۳۸۷، *دستور تاریخی زبان فارسی*، تهران.
- اخوینی بخاری، ابوبکر ربیع بن احمد، *هدایة المتعلمین فی الطب*، به کوشش جلال متینی، مشهد، ۱۳۷۱ ش.
- ادیب طوسی، محمدمین، ۱۳۴۱، «لغات نوقانی (مشهدی)»، *نشریه دانشکده ادبیات تبریز*، ۱۴، ج ۱، ص ۱-۴۱.
- ادیب نطنزی، بدیع‌الزمان ابوعبدالله حسین بن ابراهیم، *دستور اللغه المسمی بالخالص*، به رضا هادیزاده، تهران، ۱۳۸۰ ش.
- الارجانی، فرامرز بن خداداد بن عبدالله، *سمک عیار*، ج ۲ با مقدمه و تصحیح پرویز ناتل خانلری، تهران، ۱۳۴۷ ش.
- استاجی، اعظم، ۱۳۸۵، «هماهنگی واکه‌ای در گویش سبزوار»، *گوشش‌شناسی (ویژه‌نامه نامۀ فرهنگستان)*، دوره ۳، شماره ۱ و ۲، ص ۳۱-۴۰.
- اسفراینی، ابوالمظفر شاهفور بن طاهر بن محمد، *تاج التراجم فی تفسیر القرآن للاعاجم*، ج ۲ و ۳، به کوشش نجیب مایل هروی و علی‌اکبر الهی خراسانی، تهران، ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ ش.
- اشرفی خوانساری، مرتضی، ۱۳۸۳، *گویش خوانساری*، تهران.
- افشار، ایرج، ۱۳۸۲، *واژه‌نامه یزدی*، به کوشش محمد محمدی، تهران.
- اقتداری لارستانی، احمد، ۱۳۷۱، *لارستان کهن و فرهنگ لارستانی*، تهران.
- اکبری شالچی، امیرحسین، ۱۳۷۰، *فرهنگ گویشی خراسان بزرگ*، تهران.
- انجو شیرازی، میر جمال‌الدین حسین بن فخرالدین حسن، *فرهنگ جهانگیری*، به کوشش رحیم عقیفی، مشهد، ۱۳۵۱ ش.
- بابک، علی، ۱۳۷۵، *بررسی زیان‌شناختی گویش زرنده*، کرمان.
- بخشی از تفسیری کهن به پارسی*، به کوشش سیدمرتضی آیت‌الله‌زاده شیرازی، تهران، ۱۳۷۵ ش.
- برگردانی کهن از قرآن کریم*، به کوشش علی رواقی، تهران، ۱۳۸۳ ش.
- بلعی، ابوعلی محمد بن محمد، *تاریخ بلعی*، به تصحیح محمدتقی بهار، به کوشش محمد پروین گنابادی، تهران، ۱۳۴۱ ش.

- بیهقی، ابوجعفر احمد بن علی بن محمد المقرئ، *تاج المصادر*، به تصحیح هادی عالم‌زاده، تهران، ۱۳۶۶ش.
- پلی میان شعر هجائی و عروضی فارسی در قرون اول هجری، رجایی، احمد علی، ۱۳۵۳، تهران.
- تاریخ سیستان، به تصحیح محمد تقی بهار، تهران، ۱۳۶۶ش.
- تراجم الاعاجم، به کوشش مسعود قاسمی و محمود مدبری، تهران، ۱۳۶۶ش.
- ترجمه المدخل الی علم احکام النجوم، تألیف ابونصر حسن بن علی قمی، از مترجمی ناشناخته، به تصحیح جلیل اخوان زنجانی، تهران، ۱۳۷۵ش.
- ترجمه‌ای فارسی از قرآن مجید، به کوشش علی رواقی، تهران، ۱۳۸۶ش.
- «ترجمه‌ای قدیم از قرآن کریم»، به کوشش ایرج افشار، راهنمای کتاب، س ۱۲، ش ۱۱ و ۱۲، ضمیمه ۹-۱۰، ص ۳-۱۶.
- ترجمه تفسیر طبری، به اهتمام حبیب یغمایی، تهران، ۱۳۳۹-۱۳۴۴ش.
- ترجمه تفسیر طبری، (میکروفیلم شماره ۸۲۷)، کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.
- ترجمه تفسیر طبری، نسخه گلستان (عکسی)، محفوظ در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.
- ترجمه تفسیر طبری، (نسخه ایاصوفیه)، کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.
- ترجمه قرآن موزه پارس، به کوشش علی رواقی، تهران، ۱۳۵۵ش.
- ترجمه قرآن (نسخه مورخ ۵۵۶ ق)، به کوشش محمدجعفر یاحقی، تهران، ۱۳۶۴ش.
- ترجمه و قصه‌های قرآن، به اهتمام یحیی مهدوی و مهدی بیانی، تهران، ۱۳۳۸ش.
- تفسیر شتقشی، به اهتمام محمدجعفر یاحقی، تهران، ۱۳۵۵ش.
- تفسیر شتقشی، نسخه عکسی.
- تفسیر قرآن پاک، چاپ عکسی از روی نسخه محفوظ در دانشگاه لاهور، با مقدمه مجتبی مینوی، تهران، ۱۳۴۴ش.
- تفسیر قرآن مجید (مشهور به کیمبرلیج)، به اهتمام جلال متینی، تهران، ۱۳۴۹ش.
- تفسیری بر عشری از قرآن مجید، به تصحیح جلال متینی، تهران، ۱۳۵۲ش.
- تفلیسی، ابوالفضل حبیب بن ابراهیم بن محمد، *قانون ادب*، به اهتمام غلامرضا طاهر، تهران، ۱۳۵۰ و: ۱۳۵۱ش.
- ثمره، یدالله، ۱۳۸۳، *آواشناسی زبان فارسی*، تهران.
- جرجانی، سید اسماعیل، *ذخیره خوارزمشاهی*، به کوشش سعیدی سیرجانی، تهران، ۱۳۵۵ش.
- جعفری دهقی، محمود، ۱۳۸۴، «مقایسه تحول تاریخی برخی واج‌های تالشی با فارسی معیار»، *گویش‌شناسی*، دوره ۲، ش ۱، ص ۲۳-۳۹.
- حاجی سیدآقایی، اکرم السادات، ۱۳۸۴، «نگاهی به پسوند -نده و تحولات آن»، *پژوهشهای ادبی*، ج ۹ و ۱۰، ص ۴۷-۷۴.

منابع و مراجع / ۱۰۷

- همو، ۱۳۸۵-۱۳۸۶، «بررسی تحول واژه خفتن در متون فارسی دری»، فصلنامه علوم انسانی دانشگاه الزهراء، س ۱۶ و ۱۷، ش ۶۳ و ۶۴، ص ۷۱-۸۶.
- همو، ۱۳۸۷، «بررسی تحولات یک واژه فوت شده از فرهنگهای فارسی»، نامه پارسی، س ۱۳، ش ۱ و ۲، ص ۷۵-۹۵.
- همو، ۱۳۸۸ الف، «نگاهی به شیوه تصحیح ترجمه تفسیر طبری»، کتاب ماه ادبیات، س ۳، ش ۳۱، ص ۴۰-۵۷.
- همو، ۱۳۸۸ ب، «لزوم تصحیح مجدد ترجمه تفسیر طبری»، معارف، دوره بیست و سوم، پیاپی ۶۸، ص ۱۰۹-۱۳۸.
- حسن دوست، محمد، ۱۳۸۳، فرهنگ ریشه‌شناختی زبان فارسی، ج ۱، زیر نظر بهمن سرکاراتی، تهران.
- حق شناس، علی محمد، ۱۳۷۸، آواشناسی (فونتیک)، تهران.
- خاقانی شروانی، بدیل بن علی، ختم الغرایب (تحفة العراقین)، به کوشش ایرج افشار، تهران، ۱۳۸۵ ش.
- خلف نیشابوری، ابواسحق ابراهیم بن منصور، قصص الانبیا، به کوشش حبیب یغمایی، تهران، ۱۳۴۰ ش.
- همو، نسخه عکسی شماره ۵۱-۳۵۴۶، محفوظ در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.
- دانش پژوه، محمدتقی، ۱۳۴۸، فهرست میکروفیلمهای کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ج ۱، تهران.
- دهار، قاضی خان بدرمحمد، دستورالخوان، به تصحیح سعید نجفی اسداللهی، ج ۱، تهران، ۱۳۴۹ ش.
- دهخدا، علی اکبر، ۱۳۷۷، لغتنامه، تهران.
- رازی، ابوالفتح، روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن (مشهور به تفسیر ابوالفتح)، به کوشش محمدجعفر یاحقی و محمد مهدی ناصح، مشهد، ۱۳۶۵-۱۳۷۵ ش.
- رجایی بخارایی، احمد علی، ۱۳۷۵، لهجه بخارایی، مشهد.
- رضائی، جمال، ۱۳۷۳، واژه‌نامه گویش بیرجند، تهران.
- رواقی، علی، ۱۳۴۸، «ساختمانی از فعل ماضی»، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی، س ۱۶، ش ۴، ص ۳۸۱-۳۹۳.
- رواقی، علی و میرشمسی، مریم، ۱۳۸۱، ذیل فرهنگهای فارسی، تهران.
- زمخشری خوارزمی، ابوالقاسم محمود، مقدمه/ادب، به تصحیح وتزشتاین، لیبزیک (چاپ افسست تهران، مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - مک گیل، زیر نظر مهدی محقق ۱۳۸۶ ش).
- زمردیان، رضا، ۱۳۶۸، بررسی گویش قاین، مشهد.
- الزنجی السجزی، محمود بن عمر، مهذب الاسماء فی مرتب الحروف والأشیاء، به تصحیح محمد حسین مصطفوی، تهران، ۱۳۶۴ ش.
- زوزنی، ابو عبدالله حسین بن احمد، کتاب المصادر، ج ۱، به اهتمام تقی بینش، مشهد، ج ۱:

۱۳۳۹-۱۳۴۰ ش.

سرلک، رضا، ۱۳۸۱ ش، *واژه‌نامه گویش بختیاری چهارلنگ*، تهران.

سلامی، عبدالنبی، ۱۳۸۱، *فرهنگ گویش دوانی*، تهران.

سورآبادی، ابوبکر عتیق، *تفسیر سورآبادی*، ج ۵، به کوشش علی‌اکبر سعیدی سیرجانی، تهران، ۱۳۸۰-۱۳۸۱ ش.

سورآبادی، ابوبکر عتیق، *تفسیر سورآبادی*، ج ۱، چاپ عکسی، ۱۳۵۳ ش.

شرح فارسی شهاب‌الآخبار (کلمات قصار پیغمبر خاتم)، به تصحیح سیدجلال‌الدین حسینی ارموی (مُحدِّث)، تهران، ۱۳۶۱ ش.

شکری، گیتی، ۱۳۷۴، *گویش ساری (مازندرانی)*، تهران.

صادقی، علی‌اشرف، ۱۳۴۹، «*درباره چند لغت عامیانه فارسی*»، سخن، دوره ۲۰، ۴ و ۵، ص ۳۸۹-۳۹۴.

همو، ۱۳۵۷، *تکوین زبان فارسی*، تهران.

همو، ۱۳۷۳، «*بعضی تحولات ناشناخته کلمات عربی در زبان فارسی*»، *مجله زیان‌شناسی*، س ۱۱، ش ۱، ص ۲-۱۱.

همو، ۱۳۷۹، *نگاهی به گویش‌نامه‌های ایرانی (مجموعه‌ای از نقدها و بررسیها)*، تهران.

همو، ۱۳۸۰ الف، *فارسی قمی*، تهران.

همو، ۱۳۸۰ ب، *مسائل تاریخی زبان فارسی*، تهران.

همو، ۱۳۸۱، «*یادداشتی در باره ساختمان واجی گویش دوانی*»، ← سلامی.

همو، ۱۳۸۲، «*فهلویات شیخ صفی‌الدین اردبیلی*»، *مجله زیان‌شناسی*، س ۱۸، ش ۲، ص ۱-۳۳.

همو، ۱۳۸۳ الف، «*گویش قدیم کازرون*»، *مجله زیان‌شناسی*، س ۱۹، ش ۱، ص ۱-۴۱.

همو، ۱۳۸۳ ب، «*دو تحول آوایی در زبان فارسی (حذف و اضافه شدن صامت «ن» بعد از مصوتهای بلند)*»، *مجله زیان‌شناسی*، س ۱۹، ش ۲، ص ۱-۹.

همو، ۱۳۸۴، «*یک تحول آوایی دیگر زبان فارسی: فرآیند افزوده شدن صامت «ر» به بعضی از کلمات*»، *مجله زیان‌شناسی*، س ۲۰، ش ۱، ص ۱-۱۶.

همو، ۱۳۸۵، «*نکاتی در باب ترجمه تفسیر طبری مصحح مرحوم یغمایی*»، *ارج‌نامه حبیب یغمایی*، تهران، ص ۳۴۹-۳۶۸.

همو، ۱۳۸۶ الف، «*نسخه ترجمه تفسیر طبری کتابخانه آستان قدس*»، *جشن‌نامه استاد دکتر محمدعلی موحد*، تهران، ص ۲۵۵-۲۷۸.

همو، ۱۳۸۶ ب، «*تحول کلمات فارسی در دوره اسلامی*»، *ادب‌پژوهی*، س ۱، ش ۱، ص ۹-۱۵.

همو، ۱۳۸۶ ج، «*تفسیر کیمبریح*»، *دانشنامه زبان و ادب فارسی*، به سرپرستی اسماعیل سعادت، تهران.

منابع و مراجع / ۱۰۹

- همو، ۱۳۸۶ د، «ترجمه تفسیر طبری»، دانشنامه زبان و ادب فارسی، به سرپرستی اسماعیل سعادت، تهران.
- همو، ۱۳۸۷، «تحول a- پایانی کلمات فارسی به e-»، جشن نامه استاد اسماعیل سعادت، تهران، ص ۳۹۷-۴۱۰.
- صادقی، ۱۳۸۸، ←: هروی.
- صادقی، علی اشرف و حاجی سید آقایی، اکرم السادات، ۱۳۸۹، «برخی نشانه‌های نادر جمع در زبان فارسی»، دستور (ضمیمه نامه فرهنگستان)، ۶، ص ۵۴-۷۶.
- صدیقیان، مهین دخت، ۱۳۸۳، ویژگیهای نحوی زبان فارسی در تشریح قرن پنجم و ششم هجری، تهران.
- طبری، محمدبن ایوب، مفتاح المعاملات، به کوشش محمدامین ریاحی، تهران، ۱۳۴۹ش.
- طوسی، ابی جعفر محمدبن الحسن بن علی، النهایه فی مجرد الفقه و الفتاوی با ترجمه فارسی آن، ج ۲، به کوشش محمدتقی دانش پزوه، تهران، ۱۳۴۳ش.
- عطار نیشابوری، فریدالدین، تذکرة الاولیاء، ج ۱، به تصحیح رنولد الین نیکلسون، لیدن، ۱۳۲۲ق.
- غلامرضایی، محمد، ۱۳۸۵، «نقدی بر شیوه تصحیح قصص الانبیای نیشابوری»، ارج نامه حبیب یغمایی، تهران، ۱۳۹۰ ش، ص ۳۷۸-۳۹۸.
- غلامرضایی، محمد و حاجی سیدآقایی، اکرم السادات، ۱۳۸۶، «تشریح شیوای فارسی در خدمت قرآن»، کتاب ماه ادبیات، س ۱، ش ۵.
- فردوسی، ابوالقاسم، شاهنامه، دفتر دوم، به کوشش جلال خالقی مطلق، ۱۳۸۶ش.
- فرهنگ لغات قرآن خطی آستان قدس رضوی شماره ۴، به کوشش احمدعلی رجائی بخارائی، تهران، ۱۳۶۳ش.
- فرهنگنامه قرآنی، تدوین گروه فرهنگ و ادب بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی (با نظارت محمدجعفر یاحقی)، مشهد، ۱۳۷۷ش.
- عثمانی، ابوعلی حسن بن احمد، ترجمه رساله قشیریه، به کوشش بدیع الزمان فروزانفر، تهران، ۱۳۴۵ش.
- قرآن قدس، به کوشش علی رواقی، تهران، ۱۳۶۴ش.
- قرآن مترجم، فیلم شماره ۹۳۸، محفوظ در کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران.
- قصص الانبیاء، به تصحیح فریدون تقی زاده طوسی، مشهد، ۱۳۶۳ش.
- کلباسی، ایران، ۱۳۷۰، فارسی اصفهانی، تهران.
- کمیلی، مختار، ۱۳۸۸، «کامل‌التعبیر حبیبش تفسیری و واژه‌های نادر آن»، پژوهشهای ادبی، س ۶، ش ۲۵، ص ۱۱۵-۱۳۸.
- کیا، صادق، ۱۳۱۴ یزدگردی، «یادداشتی درباره زبان رازی و تهرانی»، ایران کوده، ش ۳، ص ۱۴-۲۲.

- گروسین، هادی، ۱۳۷۰، *واژه‌نامه همدانی*، همدان.
- لسان‌التنزیل، به اهتمام مهدی محقق، تهران، ۱۳۴۴ ش.
- المتحمّد المروزی، محمدبن منصور، *الدرر فی الترجمان*، به تصحیح محمدرور مولایی، تهران، ۱۳۶۱ ش.
- متینی، جلال، ۱۳۵۰، «تحول تلفظ کلمات فارسی در دوره اسلامی»، *مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد*، س ۷، ش ۲، ص ۲۴۹-۲۸۳.
- همو، ۱۳۵۱، «درباره دانشنامه میسری»، *مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد*، س ۸، ش ۳، ص ۵۹۳-۶۲۸.
- محتشم، حسن، ۱۳۷۵، *فرهنگنامه بومی سبزوار*، سبزوار.
- محبوب، محمدجعفر، ۱۳۴۱، «قصص الانبیا»، قسمت اول، *راهنمای کتاب*، س ۵، ش ۳، ص ۲۶۸-۲۷۴.
- همو، ۱۳۴۱، «قصص الانبیا»، قسمت دوم، *راهنمای کتاب*، س ۵، ش ۴ و ۵، ص ۳۹۲-۳۹۹.
- محمدی خُمک، جواد، ۱۳۷۹، *واژه‌نامه سکزی (فرهنگ لغات سیستان)*، تهران.
- مقامات حریری (ترجمه فارسی)، پژوهش علی رواقی، تهران، ۱۳۶۵ ش.
- مکنزی، دیوید نیل، ۱۳۸۳، *فرهنگ کوچک زبان پهلوی*، ترجمه مهشید میرفخرایی، تهران.
- منصوری، یدالله و حسین زاده، *جمیله (زیر نظر بهمن سرکاراتی)*، ۱۳۸۷ ش، *بررسی ریشه‌شناختی افعال در زبان فارسی*، (زیر نظر بهمن سرکاراتی)، تهران.
- میبدی، ابوالفضل رشیدالدین، *کشف الاسرار و عدة الابرار*، به اهتمام علی اصغر حکمت، تهران، ۱۳۳۹ ش.
- میدانی، ابوالفضل احمدبن محمد، *السامی فی الاسامی*، چاپ عکسی، تهران، ۱۳۴۵ ش.
- مینوی، مجتبی، ۱۳۳۴، «دشمنایگی»، *یغما*، س ۸، ش ۴، پیاپی ۸۴، ص ۱۷۷-۱۸۰.
- میهنی، محمد بن منور، *اسرار التوحید فی مقامات الشیخ ابی سعید*، به کوشش محمدرضا شفیعی کدکنی، تهران، ۱۳۶۶ ش.
- ناتل خانلری، پرویز، ۱۳۵۴، *وزن شعر فارسی*، تهران.
- همو، ۱۳۷۲، *دستور تاریخی زبان فارسی*، به کوشش عفت مستشارنیا، تهران.
- همو، ۱۳۸۲، *تاریخ زبان فارسی*، ج ۲، تهران.
- نسفی، ابوحفص نجم‌الدین عمر بن محمد، *تفسیر نسفی*، به کوشش عزیزالله جوینی، تهران، ۱۳۷۶ ش.
- نیشابوری، مُعین‌الدین محمد بن محمود، *تفسیر بصائر یمینی*، به کوشش علی رواقی، تهران، ۱۳۵۹ ش.
- هروی، ابومنصور موفق بن علی، *کتاب الانبیه عن حقایق الادویة (روضة الأُنس و منفعة النفس)*، با مقدمه فارسی ایرج افشار و علی اشرف صادقی، و با مقدمه انگلیسی برت فراگنر و دیگران، تهران،

۱۳۸۸ش.

همایون، همدخت، ۱۳۸۳، *گوش کلیمیان یزد* (یک گوش ایرانی)، تهران.

همو، ۱۳۷۱، *گوش اَفتَری*، تهران.

یغمایی، حبیب، ۱۳۴۰، «مقدمه»، *قصص الانبیا*، به کوشش حبیب یغمایی، تهران.

یوحنا، عزالدین، *دیانتسارون فارسی*، تصحیح و ترجمه ایتالیایی جوزیه مسینا، تهران، ۱۳۸۸ش.

Mackenzie, D. N., 1971 *A Concise Pahlavi Dictionary*, London.
Nyberg, H. S. 1974, *A Manual of Pahlavi*, vol. II, Wiesbadaen.

